

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W ŁODZI**

Łódź, 28 marca 2022 r.

RŁO.610.1.2022.PM

Wersja jawna

DECYZJA Nr RŁO 1/2022

I. Na podstawie art. 101a ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 275), w toku wszczętego z urzędu postępowania w sprawie stosowania przez Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

- 1) informowaniu konsumentów, za pośrednictwem strony internetowej www.obligacje-spoleczne.pl, o możliwości nabycia produktu określanego na ww. stronie internetowej jako „obligacje społeczne”, z wykorzystaniem w opisie tego produktu również takich określeń jak „obligacja”, „seria”, „emisja”, „emitent”, w sytuacji, gdy przedmiotem oferty spółki Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie jest umowa pożyczki, w której konsument występuje jako pożyczkodawca, co może wprowadzać konsumentów w błąd co do rodzaju i cech oferowanego produktu i stanowić tym samym nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070 ze zm.), a w konsekwencji praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 2) prezentowaniu, za pośrednictwem stron internetowych www.obligacje-spoleczne.pl oraz www.facebook.com/ObligacjeSpoeczne produktu określanego na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl jako „obligacje społeczne” lub „Umowa Obligacji Społecznych”, w sposób mogący wprowadzać konsumentów w błąd co do cech tego produktu, poprzez wyeksponowanie jedynie korzyści związanych z zawarciem umowy ze spółką Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, z pominięciem informacji o ryzyku, z jakim może wiązać się zawarcie tej umowy, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 3, ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070 ze zm.), a w konsekwencji praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

po uprawdopodobnieniu, że dalsze stosowanie zarzuczanych praktyk może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów

- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

zobowiązuje Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie **do zaniechania:**

- 1) informowania konsumentów, za pośrednictwem strony internetowej www.obligacje-spoleczne.pl, o możliwości nabycia produktu określanego na ww. stronie internetowej jako „obligacje społeczne”, z wykorzystaniem w opisie tego produktu takich określeń jak „obligacja” oraz „seria”, w sytuacji, gdy przedmiotem oferty spółki Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie jest umowa pożyczki, w której konsument występuje jako pożyczkodawca;
- 2) prezentowania, za pośrednictwem stron internetowych www.obligacje-spoleczne.pl oraz www.facebook.com/ObligacjeSpoleczne produktu określanego na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl jako „obligacje społeczne” lub „Umowa Obligacji Społecznych”, w sposób mogący wprowadzać konsumentów w błąd co do cech tego produktu, poprzez wyeksponowanie jedynie korzyści związanych z zawarciem umowy ze spółką Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, z pominięciem informacji o ryzyku, z jakim może wiązać się zawarcie tej umowy.

li. Na podstawie art. 103 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

nadaje niniejszej decyzji w zakresie pkt I sentencji decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

lii. Na podstawie art. 101a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w toku wszczętego z urzędu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez przedsiębiorcę Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie

- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

określa termin obowiązywania niniejszej decyzji do dnia 19 czerwca 2022 r., nie dłużej jednak niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w niniejszej sprawie.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „Prezes Urzędu”) · w związku z pismem Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: „KNF”) oraz w oparciu o informacje zawarte na stronie internetowej www.krajowyfunduszgwarancyjny.pl · przeprowadził postępowanie wyjaśniające w celu wstępnego ustalenia, czy w związku z działaniami Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie (dalej jako: „Obligacje Społeczne P.S.A.” „Spółka” lub „Przedsiębiorca”) oraz KFG Spółka Akcyjna z siedzibą w Rzeszowie (dalej jako: „KFG S.A.”) oraz podmiotów z tymi przedsiębiorcami powiązanych bądź współpracujących, prowadzących m.in. strony internetowe pod adresami www.obligacje-spoleczne.pl, www.kfgsa.pl, www.kfgleasing.pl oraz www.krajowyfunduszgwarancyjny.pl, mogło nastąpić naruszenie przepisów prawa uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie stosowania przez te podmioty praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy o ochronie

konkurencji i konsumentów (dalej: uokik) lub podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach.

Wyniki analizy materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania wyjaśniającego wykazały istnienie podstaw do postawienia Spółce zarzutu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 uokik.

W związku z tym postanowieniem nr 1 /610.1.2022 z dnia 19 stycznia 2022 r. (karty nr 2-10) Prezes Urzędu wszczął postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Obligacje Społeczne P.S.A. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Jednocześnie, postanowieniem nr 2/610.1.2022 (karty nr 17-18) zaliczono w poczet dowodów postępowania materiał dowodowy z postępowania wyjaśniającego w postaci pism Spółki wraz z załącznikami, wydruków e-maili, zawiadomień konsumentów oraz materiałów zabezpieczonych podczas otwarcia stron internetowych www.obligacje-spoleczne.pl oraz www.facebook.com/ObligacjeSpoeczne.

Pismem z dnia 19 stycznia 2022 r. (karty nr 14-16) Spółka została zawiadomiona o wszczęciu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów a także o zaliczeniu dokumentów w poczet dowodów.

Spółka nie ustosunkowała się do postawionych zarzutów.

W toku postępowania wykazano, że istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, iż Obligacje Społeczne P.S.A. dopuszcza się praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, które mogą spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów. Wobec powyższego postanowieniem nr 3/610.1.2022 z dnia 28 stycznia 2022 r. (karty nr 149-154) Prezes Urzędu postanowił na podstawie art. 73a ust. 1 i ust. 2 uokik podać do publicznej wiadomości - na stronie internetowej www.uokik.gov.pl - ostrzeżenie konsumenckie o następującej treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informuje, że zachodzi szczególnie uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorca Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, oferujący za pośrednictwem strony internetowej www.obligacje-spoleczne.pl możliwość nabycia produktu określanego na ww. stronie internetowej jako „obligacje społeczne” lub możliwość zawarcia „Umowy Obligacji Społecznych” stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, które mogą spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki finansowe dla szerokiego kręgu konsumentów.

Z informacji zgromadzonych przez Prezesa UOKiK w toku postępowania RŁO.610.1.2022 wynika, że istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że ww. przedsiębiorca stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegające na:

- 1) informowaniu konsumentów, za pośrednictwem strony internetowej www.obligacje-spoleczne.pl, o możliwości nabycia produktu określanego na ww. stronie internetowej jako „obligacje społeczne”, z wykorzystaniem w opisie tego produktu również takich określeń jak „obligacja”, „seria”, „emisja”, „emitent”, w sytuacji, gdy przedmiotem oferty spółki Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie jest umowa pożyczki, w której konsument występuje jako pożyczkodawca, co może wprowadzać konsumentów w błąd co do rodzaju i cech

oferowanego produktu i stanowić tym samym nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070 ze zm.);

- 2) prezentowaniu, za pośrednictwem stron internetowych www.obligacje-spoleczne.pl oraz www.facebook.com/ObligacjeSpoleczne produktu określonego na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl jako „obligacje społeczne” lub „Umowa Obligacji Społecznych”, w sposób mogący wprowadzać konsumentów w błąd co do cech tego produktu, poprzez wyeksponowanie jedynie korzyści związanych z zawarciem umowy ze spółką Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, z pominięciem informacji o ryzyku, z jakim może wiązać się zawarcie tej umowy, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 3, ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070 ze zm.).

Istnieje uzasadnione podejrzenie, że działania te zagrażają interesom ekonomicznym szerokiego grona konsumentów, którzy spodziewając się osiągnięcia zysków zdecydują się na nabycie ww. produktu lub zawarcie umowy z Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie."

Jednocześnie, w dniu 28 stycznia 2022 r. Spółka została zawiadomiona o postanowieniu o podaniu do publicznej wiadomości ww. ostrzeżenia konsumenckiego.

W dniu 23 marca 2022 r. postanowieniem nr 4/610.1.2022 (karty nr 172-173) zaliczono w poczet dowodów postępowania kolejny materiał dowodowy z postępowania wyjaśniającego w postaci pism Spółki wraz z załącznikami, pisma Prokuratury Okręgowej w Sosnowcu, pisma Okręgowego Inspektoratu Pracy w Warszawie, pisma Urzędu Miasta Krakowa oraz pism, stanowiących odpowiedź na wezwania Prezesa Urzędu.

Pismem z dnia 23 marca 2022 r. (karty nr 170-171) Spółka została zawiadomiona o zaliczeniu kolejnych dokumentów w poczet dowodów.

Stan faktyczny

Przedsiębiorca

Spółka Obligacje Społeczne Prosta Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS: 0000923860, o numerze identyfikacji podatkowej (NIP): 7011053021 i kapitale akcyjnym w wysokości 300 000 złotych. Prezesem zarządu Spółki jest Klaudiusz Dębowski . Przedmiot działalności Spółki oznaczony jest jako 70, 22, Z - pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (karty nr 11-13).

Działalność prowadzona przez Obligacje Społeczne P.S.A

W toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów ustalono, że spółka Obligacje Społeczne P.S.A. prowadzi działalność gospodarczą na terenie całej Polski za pośrednictwem stron internetowych www.obligacje-spoleczne.pl oraz www.facebook.com/ObligacjeSpoleczne, na których informuje o swojej ofercie dotyczącej produktu określonego jako „obligacje społeczne” lub „Umowa Obligacji Społecznych".

Łódź > no gP*****

>foltu ohntUllji

Konaszj apr1sodańj

Łokup obligacj

0,5%
miesięcznie

OBLIGACJE
6-MIESIĘCZNE

0,7%
miesięcznie

OBLIGACJE
12-MIESIĘCZNE

0,8%
miesięcznie

OBLIGACJE
18-MIESIĘCZNE

OBLIGACJE
PREMIOWE

NUMER KRS
0000923860

Marriott Warszawa
Al. Jerozolimskie 65

KRAJOWY
FUNDUSZ
GWARANCYJNY

f\dmNtttdon,n, IJO,tt11110qnyrt • h Hffi L.Ato* •uni1N.t
Cm1'1""1<1qJ1oy\$,p)&n Akc-"IJJ'1">_ rbq • Woturr,..lt, b'4q(:.:J
.i,JaKkltttr (rrr4rn'l'o OI:ll,vA(JI 5POUCD'V(11

Pr111dotn<->llnla

lm;t,ns knntnl

ii 13fu ---ks

O-e-rl. nUk.tffl

ii1111 0p"1410e-hc"1

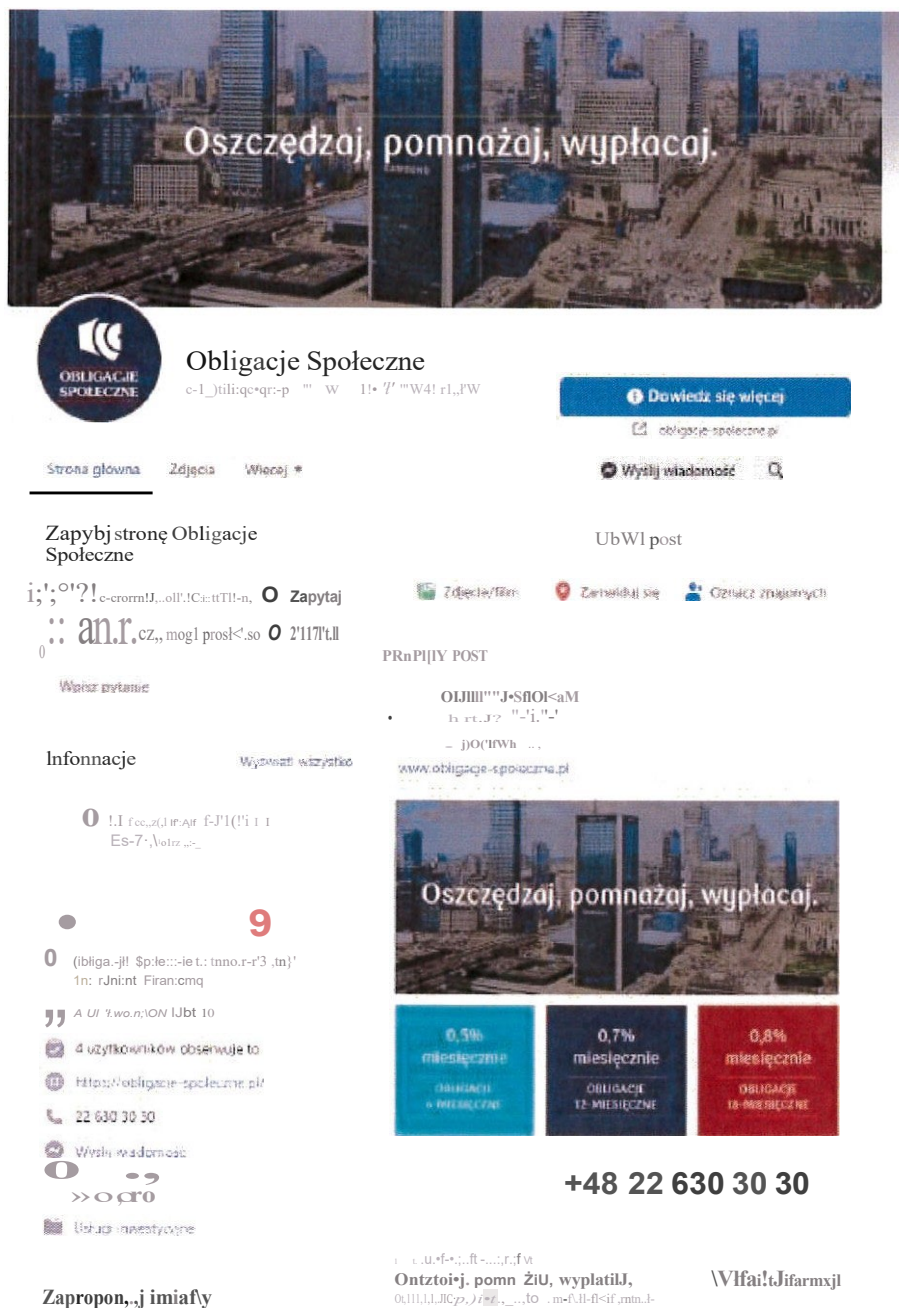
lnhr, | |1LJ-t

kcU' b|

Of

Rysunek 1 - strona internetowa www.obligacje-spoleczne.pl_ stan na 23 listopada 2021 r.

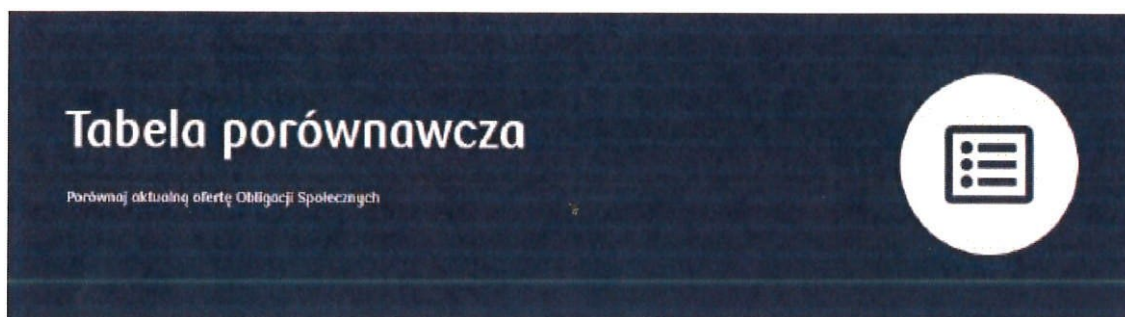
Rysunek 2 - strona internetowa www.facebook.com/ObligacjeSpoleczne stan na 8 listopada 2021 r.

W toku postępowania ustalono, że Spółka używała na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl określeń takich jak „obligacja”, „seria”, „emisja” oraz „emitent” poprzez umieszczenie w treści ww. strony komunikatów takich jak:

- „*Emisja obligacji społecznych pozwala na finansowanie przedsięwzięć prospołecznych oraz proekologicznych przy jednoczesnym ograniczonym wykorzystywaniu środków publicznych lub komercyjnych*”¹;

¹ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 08.11.2021 r.]

- „Oprocentowanie jest stałe przez cały okres życia obligacji”²;
- „Zakup których obligacji Cię interesuje?”³;
- „Nabywca obligacji lub pełnomocnik może dokonywać wszelkich operacji związanych z obligacjami, w dowolnie wybranym oddziale Obligacji Społecznych, niezależnie od miejsca oraz formy zakupu”⁴;
- „Administratorem Państwa danych osobowych jest Krajowy Fundusz Gwarancyjny Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie będąca właścicielem Emitenta Obligacji Społecznych”⁵.

Seria	oprocentowanie	cena	Konary sprzeoz
0,5% miesięcznie OBLIGACJE 12 MIESIĘCZNE	0,5% miesięcznie przez cały okres życia obligacji	100,00 zł	0,5% r. Utl Utl' oq N 111, rfof, 11 11, tr 111 d
0,7% miesięcznie OBLIGACJE 12 MIESIĘCZNE	0,7% miesięcznie przez cały okres życia obligacji	111,10 zł	0,7% r. Utl Utl' oq N 111, rfof, 11 11, tr 111 d
0,8% miesięcznie OBLIGACJE 12 MIESIĘCZNE	0,8% miesięcznie przez cały okres życia obligacji	100,00 zł	0,8% r. Utl Utl' oq N 111, rfof, 11 11, tr 111 d
0,9% miesięcznie OBLIGACJE 12 MIESIĘCZNE	0,9% miesięcznie przez cały okres życia obligacji	100,00 zł	0,9% r. Utl Utl' oq N 111, rfof, 11 11, tr 111 d

Rysunek 3 - tabela porównawcza na stronie www.obligacje-spoleczne.pl stan na 8 listopada 2021 r.

W okresie od 8 listopada 2022 r. do 22 grudnia 2022 r. w komunikatach umieszczonych na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl Spółka dokonała szeregu niewielkich zmian, które jednak nie zmieniły przekazu publikowanych treści co do rodzaju i cech oferowanego

² www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne (dostęp 08.11.2021 r.)

³ www.obligacje-spoleczne.pl/zakup [dostęp 08.11.2021 r.]

⁴ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne (dostęp 08.11.2021 r.)

⁵ www.obligacje-spoleczne.pl/oferta [dostęp 08.11.2021 r.]

produktu, a także przekazywanych konsumentom informacji odnośnie korzyści i ryzyka związanego z zawarciem opisywanej umowy pożyczki.

Obecnie na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl umieszczone są następujące komunikaty:

- „Oferta Obligacji Społecznych pozwala na finansowanie przedsięwzięć prospołecznych oraz proekologicznych przy jednoczesnym ograniczonym wykorzystywaniu środków publicznych lub komercyjnych”⁶;
- „Oprocentowanie jest stałe przez cały okres trwania Umowy Obligacji Społecznych”⁷;
- „Strona Umowy Obligacji Społecznych lub Pełnomocnik może dokonywać wszelkich operacji związanych z obligacjami, w dowolnie wybranym oddziale Obligacji Społecznych, niezależnie od miejsca oraz formy transakcji”⁸;
- „Administratorem Państwa danych osobowych jest Krajowy Fundusz Gwarancyjny Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie będąca całościowym właścicielem Obligacji Społecznych”⁹.

W komunikatach umieszczonych na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl kierowanych do konsumentów spółka Obligacje Społeczne przekazywała treści takie jak:

- „Stałe oprocentowanie sprawia, że kupujący obligacje premiowe już w momencie zakupu zna wysokość odsetek, jakie otrzyma po dwunastu miesiącach oszczędzania”¹⁰;
- „Poza gwarantowanym zyskiem, każda obligacja jest zabezpieczona”¹¹;

Na dzień dzisiejszy ww. komunikaty zostały zastąpione w sposób następujący:

- „Stałe oprocentowanie sprawia, że strona umowy już w momencie wyboru oferty zna wysokość odsetek, jakie otrzyma”¹²;
- „Poza gwarantowanym zyskiem, każda transakcja jest zabezpieczona”¹³;

Obecnie Spółka informuje, że ofertę mogą zamówić: „Osoby fizyczne (rezydenci i nierezydenci), stowarzyszenia oraz inne organizacje społeczne i zawodowe, a także fundacje wpisane do rejestru sądowego”¹⁴. Obligacje można nabyć:

- „za pośrednictwem Internetu pod adresem: www.obligacje-spoleczne.pl/zamow,
- w oddziałach Obligacji Społecznych m. in. w Warszawie,
- we współpracujących Kancelariach Notarialnych”¹⁵.

⁶ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

⁷ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

⁸ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

⁹ www.obligacje-spoleczne.pl/oferta [dostęp 28.03.2022 r.]

¹⁰ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 08.11.2021 r.]

¹¹ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 08.11.2021 r.]

¹² www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

¹³ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

¹⁴ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

¹⁵ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

Należy zaznaczyć, iż pismem z dnia 28 stycznia 2022 r. Spółka zadeklarowała, iż nie posiada lokalu przeznaczonego do obsługi publiczności (karta nr 200).

Przed wprowadzeniem zmian na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl, w ramach swojej działalności Spółka oferowała inwestorom cztery serie produktu, które określane były mianem „obligacji społecznych”¹⁶:

- *Symbol OS06. 0,5% miesięcznie. OBLIGACJE 6-MIESIĘCZNE. 6-miesięczne oszczędnościowe obligacje społeczne o oprocentowaniu stałym. Cena sprzedaży jest stała i wynosi 10 000 zł*¹⁷.
- *Symbol 0512. 0,7% miesięcznie. OBLIGACJE 12-MIESIĘCZNE. 12-miesięczne oszczędnościowe obligacje społeczne o oprocentowaniu stałym. Cena sprzedaży jest stała i wynosi 10 000 zł*¹⁸.
- *Symbol 0518. 0,8% miesięcznie. OBLIGACJE 18-MIESIĘCZNE. 18-miesięczne oszczędnościowe obligacje społeczne o oprocentowaniu stałym. Cena sprzedaży jest stała i wynosi 10 000 zł*⁹
- *Symbol POS. 1% miesięcznie. OBLIGACJE PREMIOWE. Premiowe oszczędnościowe obligacje społeczne o oprocentowaniu stałym. Cena sprzedaży jest stała i wynosi 100 000 zł*⁰.

Porównując aktualny stan oferty na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl (zabezpieczony w dniu 28 marca 2022 r.) ze stanem utrwalonym w dniu 8 listopada 2021 r., na ww. stronie wprowadzone zostały następujące zmiany:

- *Symbol OS06. Oferta 6,0% rocznie. GWARANCJA 6-MIESIĘCZNA. 6-miesięczne Umowy Obligacji Społecznych o oprocentowaniu stałym. Kwota transakcji jest stała i wynosi 10 000 zł*¹.
- *Symbol OS12. Oferta 8,4% rocznie. GWARANCJA 12-MIESIĘCZNA. 12-miesięczne Umowy Obligacji Społecznych o oprocentowaniu stałym. Kwota transakcji jest stała i wynosi 10 000 zł*².
- *Symbol 0518. Oferta 9,6% rocznie. GWARANCJA 18-MIESIĘCZNA. 18-miesięczne Umowy Obligacji Społecznych o oprocentowaniu stałym. Kwota transakcji jest stała i wynosi 10 000 zł*³.
- *Symbol POS. Oferta 12% rocznie. OBLIGACJE PREMIOWE. Indywidualne Umowy Obligacji Premiowych o oprocentowaniu stałym. Kwota transakcji jest stała i wynosi 100 000 zł*⁴.

W okresie pomiędzy 8 listopada 2021 r. a 22 grudnia 2021 r. na stronie www.obligacje-spoleczne.pl wprowadzone zostały również następujące zmiany:

1. Dokonano zmian w treści opisów oferty obligacji:

¹⁶ www.obligacje-spoleczne.pl/oferta [dostęp 08.11.2021 r.]

¹⁷ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-6-miesieczne [dostęp 08.11.2021 r.]

¹⁸ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 08.11.2021 r.]

¹⁹ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-18-miesieczne [dostęp 08.11.2021 r.]

²⁰ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-premiowe [dostęp 08.11.2021 r.]

²¹ www.obligacje-spoleczne.pl/gwarancja-6-miesieczna [dostęp 28.03.2022 r.]

²² www.obligacje-spoleczne.pl/gwarancja-12-miesieczna [dostęp 28.03.2022 r.]

²³ www.obligacje-spoleczne.pl/gwarancja-18-miesieczna [dostęp 28.03.2022 r.]

²⁴ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-premiowe [dostęp 28.03.2022 r.]

- a) Określenie „Obligacje” zostało zastąpione określeniem „Umowa Obligacji Społecznych”;
 - b) Określenie „Emisja” zostało zastąpione określeniem „Oferta”;
 - c) Określenie „Wykup” zostało zastąpione określeniem „Zwrot”
 - d) Określenie „Nabywca obligacji” zostało zastąpione określeniem jako „Strona Umowy Obligacji Społecznych”;
 - e) Określenie „Premiowe oszczędnościowe obligacje społeczne” zostało zastąpione określeniem „Indywidualne Umowy Obligacji Premiowych”.
2. W menu górnym nastąpiła zmiana tytułów następujących zakładek ww. strony internetowej:
- a) „Zakup obligacji” na „Poznaj ofertę”;
 - b) „Kanały sprzedaży” na „Zamów ofertę”;
 - c) „Zakup obligacji” na „Kancelarie”;
3. Zapis o treści: *„Administratorem Państwa danych osobowych jest Krajowy Fundusz Gwarancyjny Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie będąca właścicielem Emitenta Obligacji Społecznych”* zastąpił zapis o treści: *„Administratorem Państwa danych osobowych jest Krajowy Fundusz Gwarancyjny Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie będąca całościowym właścicielem OBLIGACJI SPOŁECZNYCH”*

Podsumowując zmiany dokonane w treści strony internetowej www.obligacje-spoleczne.pl, w ocenie Prezesa Urzędu mają one na celu uniknięcie literalnego odniesienia oferowanej przez Spółkę umowy pożyczki do instrumentu finansowego w postaci obligacji lub obligacji społecznych (tzw. social impact bonds) poprzez odniesienie się do nazwy nawiązującej do nazwy własnej Spółki. Niemniej jednak, oceniając całość informacji dostępnych na ww. stronie internetowej treści te nadal mogą wprowadzać konsumentów w błąd co do rodzaju i cech oferowanego produktu. Zastąpienie nazwy umowy pożyczki, w której konsument jest pożyczkodawcą określanej jako „obligacje społeczne” określeniem „Umowa Obligacji Społecznych” nie zmienia faktu, iż przeciętny konsument w dalszym ciągu może nie mieć pełnej świadomości czym jest i na czym polega oferowana przez Spółkę umowa, a działanie Spółki może zostać uznane za wprowadzanie konsumentów w błąd, w celu wywarcia na nich wrażenia, że omawiane przedsięwzięcie ma charakter odmienny niż wskazuje na to stan faktyczny.

Ponadto, nadal oferta Spółki przedstawiona jest w sposób podkreślający wyłącznie jej korzyści, tj. informacje o wysokim zysku, zabezpieczeniu umowy oraz informacje o możliwych sposobach skorzystania z oferty (np. poprzez zawarcie umowy w kancelariach notarialnych współpracujących ze Spółką), natomiast brak jest komunikatów informujących o niewątpliwym ryzyku związanym z nabyciem produktu określanego jako „obligacje społeczne” lub „Umowy Obligacji Społecznych”.

Dnia 15 grudnia 2021 r. Obligacje Społeczne P.S.A. wystosowała pismo do KNF (karta nr 68), w którym deklaruje, iż: *„Spółka wskazuje iż nie emitowała nigdy jakichkolwiek obligacji. Umowy oferowane przez Obligacje Społeczne są zwykłą umową pożyczki”*. Ponadto zgodnie z twierdzeniem zawartym w ww. piśmie, na dzień 15 grudnia 2021 r. *„Spółka nie zawarła żadnych Umów Obligacji Społecznych”*. Określone wyżej pismo Spółki zostało również przez nią przekazane drogą elektroniczną do Prezesa Urzędu, wraz z załącznikami w postaci stosowanych wzorców umów (por. email z dnia 15 grudnia 2021 r., skierowany z adresu (karta nr 36)).

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Prezesa Urzędu Przedsiębiorca przy oferowaniu produktu inwestycyjnego określanego mianem „obligacji społecznych” stosuje wzorzec umowy pn. „Umowa Obligacji Społecznych” (karta nr 39).

Wzorzec pn. „Umowa Obligacji Społecznych” dotyczy zawarcia przez strony umowy pożyczki. Jak stanowi §1 pkt 1 ww. umowy „Pożyczkodawca udziela Pożyczkobiorcy pożyczki pieniężnej w kwocie łącznej 10.000 PLN (Słownie: dziesięć tysięcy złotych), a Pożyczkobiorca zobowiązuje się w terminie wynikającym z niniejszej umowy, kwotę tę zwrócić oraz zapłacić Pożyczkodawcy odsetki”. Oznacza to, iż świadczenie konsumenta (Pożyczkodawcy) polega na udzieleniu pożyczki pieniężnej w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy, a świadczenie Obligacje Społeczne P.S.A. (Pożyczkobiorcy) na jej zwrocie w określonym umownie terminie oraz wypłacie odsetek umownych w stosunku miesięcznym, począwszy od pierwszego miesiąca przypadającego po upływie 30 dni od daty dokonania wpłaty pożyczki przez konsumenta.

Zabezpieczeniem wykonania umowy zawartej ze Spółką, ma być umowa zawierana według wzorca pn. „Umowa Zastawu Rejestrowego” (karty nr 40-41), której stroną jest konsument i powiązana ze spółką Obligacje Społeczne P.S.A. spółka Prius 29 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako: „Prius 29”), na podstawie której ustanowiony ma być zastaw rejestrowy na pojeździe. Zgodnie z §4 wzorca pn. „Umowa Obligacji Społecznych” spółka Prius 29 ma w terminie 14 dni od daty wypłaty pożyczki dokonać zakupu pojazdu (Toyota Prius o wartości 30 tys. zł), a następnie w terminie 7 dni od daty nabycia pojazdu, zawrzeć z konsumentem (pożyczkodawcą) umowę zastawu rejestrowego na udziale wynoszącym 1/3 całości zakupionego pojazdu, podczas gdy to Pożyczkobiorca powinien być podmiotem zobowiązanym do doprowadzenia do zakupu ww. pojazdu oraz ustanowienia na nim zastawu rejestrowego na rzecz Pożyczkodawcy.

W efekcie, zabezpieczenie pożyczki na rzecz konsumenta jest zależne od współdziałania Prius 29, która nie jest stroną umowy pomiędzy konsumentem a Przedsiębiorcą, a tym samym nie jest zobowiązana do świadczenia w stosunku do konsumenta, a w szczególności do zawarcia z nim umowy zastawu. Oznacza, to iż konsument nie ma prawnej możliwości domagania się ustanowienia zabezpieczenia na swoją rzecz, a pożyczkobiorca będący dłużnikiem konsumenta może uchylić się od odpowiedzialności za brak ustanowienia zabezpieczenia przez Prius 29. Dodatkowo, sam przedmiot zabezpieczenia wskazany w „Umowie Obligacji Społecznych”, stanowiący 1/3 udziału we współwłasności w ruchomości budzi wątpliwości, co do jego wartości oraz możliwości uzyskania z niego jakiegokolwiek zaspokojenia w przyszłości, w razie konieczności przymusowego dochodzenia roszczeń w postępowaniu egzekucyjnym. Konsument nie ma bowiem wpływu na wybór nabywanego pojazdu mającego być przedmiotem zabezpieczenia, nie ma również możliwości weryfikacji wartości pojazdu, jego stanu technicznego ani sposobu użytkowania.

Wymaga podkreślenia fakt, iż zgodnie z ustaleniami Prezesa Urzędu Prius 29 do dnia 4 listopada 2021 r. była zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nazwą PRO FLEET BLT sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako: „PRO FLEET BLT”). Z informacji uzyskanych w toku postępowania wynika, iż wspólnik

(karty nr 223-224).

Następnie w dniu 6 kwietnia 2021 r.

(karty nr 248-249).

W dniu 1 maja 2021 r. PRO FLEET BLT zawarła z

(karty nr 250-251). Następnie 1 sierpnia 2021 r. powyższe

223-224) r. (karty nr 252-253). W piśmie z dnia 4 lutego 2022 r. (karty nr
zadeklarowała, iż po upływie terminu
(karty nr 254-255)

Należy również wspomnieć, iż zgodnie informacjami otrzymanymi od
pismem z dnia 9 lutego 2022 r. (karta nr 278) ww.

Ponadto w toku postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów
ustalono, iż

. Jeden ze współpracujących kierowców
pismem z dnia 31 stycznia 2022 r. zadeklarował, iż

(karty nr 207-219).

Na podstawie pisma z dnia 11 lutego 2022 r. ustalono również, iż Okręgowy Inspektorat Pracy
w Warszawie

(karta nr 279).

W dniu 28 lutego 2022 r. Obligacje Społeczne P.S.A. oraz podmioty współpracujące KFG S.A. oraz KFG Leasing wpisano na listę ostrzeżeń publicznych KNF²⁵. W komunikacie podano, że przewodniczący KNF przystąpił do postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie wobec Obligacje Społeczne P.S.A., KFG S.A. oraz KFG Leasing. Postępowanie dotyczy podejrzenia popełnienia przestępstwa z art. 178 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. 2021 poz. 328) tj. prowadzenie działalności w zakresie obrotu instrumentami finansowymi bez wymaganego zezwolenia lub upoważnienia.

Ocena prawna ustalonych faktów

Naruszenie interesu publicznego

Stosownie do art. 1 ust. 1 uokik, ochrona interesów przedsiębiorców konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa Urzędu prowadzona jest w interesie publicznym. Ingerencja Prezesa Urzędu ma na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe funkcjonowanie.

W opinii Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, gdyż wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy zawarli ze Spółką umowę o pożyczkę. Działanie Spółki nie dotyczyło interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i niedający się porównać z innymi, ale kręgu konsumentów, których sytuacja była identyczna. Naruszenie interesu publicznoprawnego przejawiało się tym samym w naruszeniu zbiorowego interesu konsumentów. W niniejszej sprawie istnieją zatem podstawy do oceny zachowania Spółki pod kątem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Zobowiązanie do zaniechania określonych działań na podstawie art. 101a ust. 1 uokik

Zgodnie z art. 101a ust. 1 uokik, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom. Aby można było zastosować środek określony w art. 101a ust. 1 uokik muszą zostać spełnione dwie przesłanki, tj. należy uprawdopodobnić, że:

- a) przedsiębiorca stosuje zarzucaną mu praktykę,
- b) dalsze jej stosowanie może spowodować poważne i trudne do uniknięcia zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów.

²⁵ https://www.knf.gov.pl/dla_konsumenta/ostrzezenia_publiczne

W decyzji wydanej na podstawie art. 101a ust. 1 uokik nie jest konieczne stwierdzenie naruszenia przepisów ustawy, a zatem jego udowodnienie, lecz wystarczy uprawdopodobnić, że do naruszenia takiego doszło. W świetle wyroku z dnia 20 kwietnia 1995r. Naczelnego Sądu Administracyjnego - Ośrodka Zamiejscowego w Gdańsku (SA/Gd 340/94) „Uprawdopodobnienie określonej okoliczności nie jest równoznaczne z jej pełnym udowodnieniem. Wystarczają także dowody pośrednie i domniemania faktyczne, czyli wyciąganie logicznych wniosków o faktach na podstawie innych ustalonych faktów”. Gdy przepisy prawa wymagają, aby uprawdopodobnić określoną okoliczność, należy wykazać, że istnieje realna możliwość przyjętego domniemania.

Uprawdopodobnienie naruszenia art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy.

Uprawdopodobnienie przez Prezesa Urzędu stosowania przez Obligacje Społeczne P.S.A. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów wymaga zatem uprawdopodobnienia łącznego zaistnienia następujących przesłanek:

- 1) kwestionowane zachowania są działaniami przedsiębiorcy,
- 2) zachowania te są sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami,
- 3) zachowania te naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.). W myśl art. 4 ust. 1 ww. ustawy przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły (art. 3 ww. ustawy).

Spółka Obligacje Społeczne P.S.A. jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS: 0000923860, o numerze identyfikacji podatkowej (NIP): 7011053021 i kapitale akcyjnym w wysokości 300 000 złotych. Prezesem zarządu Spółki jest Klaudiusz Dębowski (). Przedmiot działalności Spółki oznaczony jest jako 70, 22, Z - pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (karty nr 11-13). Działalność Obligacje Społeczne P.S.A. ma zatem charakter zorganizowany, ciągły i zarobkowy. Wobec powyższego należy uznać, iż Spółka spełnia przesłanki, jakich wyżej powołane ustawy wymagają do uznania podmiotu za przedsiębiorcę. W konsekwencji jej działania mogą być poddane ocenie w toku postępowania przed Prezesem Urzędu.

Sprzeczność działania Spółki z prawem lub dobrymi obyczajami

W świetle art. 24 ust. 2 pkt 3 uokik przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się między innymi nieuczciwe praktyki rynkowe. Z kolei zakaz

stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych formułuje przepis art. 3 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2070, dalej: upnpr).

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym przez praktykę rynkową rozumie się działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy, sposób postępowania, oświadczenie lub informację handlową, w szczególności reklamę i marketing, bezpośrednio związane z promocją lub nabyciem produktu przez konsumenta. Produktem w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym jest każdy towar lub usługa, w tym nieruchomości, prawa i obowiązki wynikające ze stosunków cywilnoprawnych. Natomiast przez propozycję nabycia produktu rozumie się informację handlową określającą cechy produktu oraz jego cenę, w sposób właściwy dla użytego środka komunikowania się z konsumentami, która bezpośrednio wpływa bądź może wpływać na podjęcie przez konsumenta decyzji dotyczącej umowy (art. 2 pkt 6 upnpr).

Pośród wymienionych praktyk rynkowych w art. 4 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym znajduje się praktyka polegająca na działaniu wprowadzającym w błąd.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 1 wprowadzające w błąd działanie może w szczególności polegać na rozpowszechnianiu nieprawdziwych informacji. Jak stanowi art. 5 ust. 2 pkt 3 wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności działanie związane z wprowadzeniem produktu na rynek, które może wprowadzać w błąd w zakresie produktów lub ich opakowań, znaków towarowych, nazw handlowych lub innych oznaczeń indywidualizujących przedsiębiorcę lub jego produkty, w szczególności reklama porównawcza w rozumieniu art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. poz. 1503, z późn. zm.2).

Stosownie do art. 2 pkt 7 upnpr, przez decyzję dotyczącą umowy rozumie się podejmowaną przez konsumenta decyzję co do tego, czy, w jaki sposób i na jakich warunkach dokona zakupu, zapłaci za produkt w całości lub w części, zatrzyma produkt, rozporządzi nim lub wykona uprawnienie umowne związane z produktem, bez względu na to, czy konsument postanowi dokonać określonej czynności, czy też powstrzyma się od jej dokonania. Nieuczciwa praktyka rynkowa polegająca na wprowadzającym w błąd działaniu nie musi zatem finalnie prowadzić do dokonania przez przeciętnego konsumenta czynności prawnej. Wystarczająca jest potencjalna możliwość wprowadzenia w błąd przeciętnego konsumenta.

Praktyka opisana w pkt I.1 rozstrzygnięcia decyzji

Ze zgromadzonych dotychczas w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów informacji wynika, iż Spółka informowała konsumentów, za pośrednictwem strony internetowej www.obligacje-spoleczne.pl, o możliwości nabycia produktu określanego na ww. stronie internetowej jako „obligacje społeczne” z wykorzystaniem w opisie tego produktu również takich określeń jak „obligacja”, „seria”, „emisja”, „emitent”, w sytuacji, w której konsument jako pożyczkodawca zawiera z

Obligacje Społeczne P.S.A. umowę pożyczki. Po dokonaniu opisanych powyżej zmian na ww. stronie internetowej Spółka informuje o możliwości zawarcia „Umowy Obligacji Społecznych”, odnosząc się do nazwy własnej Spółki, jednak sama oferta nie uległa zmianie i nadal dotyczy zawarcia umowy pożyczki, w której to konsument jest pożyczkodawcą.

Dokonując oceny treści prezentowanych na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl, zastrzeżenia Prezesa Urzędu budzi reklamowanie przez Spółkę oferowanego produktu jako obligacji, podczas gdy zgodnie z dokumentami otrzymanymi przez Urząd konsumentom proponowane jest zawieranie umowy pożyczki.

W toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów ustalono, że Spółka używała na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl określeń takich jak „obligacja”, „seria”, „emisja” oraz „emitent” poprzez umieszczenie w treści ww. strony komunikatów takich jak:

- „*Emisja obligacji społecznych pozwala na finansowanie przedsięwzięć prospołecznych oraz proekologicznych przy jednoczesnym ograniczonym wykorzystywaniu środków publicznych lub komercyjnych*”²⁶;
- „*Oprocentowanie jest stałe przez cały okres życia obligacji*”²⁷;
- „*Zakup których obligacji Cię interesuje?*”²⁸;
- „*Nabywca obligacji lub pełnomocnik może dokonywać wszelkich operacji związanych z obligacjami, w dowolnie wybranym oddziale Obligacji Społecznych, niezależnie od miejsca oraz formy zakupu*”²⁹;
- „*Strona Umowy Obligacji Premiowych lub Pełnomocnik może dokonywać wszelkich operacji związanych z umową*”³⁰;
- „*Oprocentowanie jest stałe przez cały okres trwania Umowy Obligacji Premiowych. Stałe oprocentowanie sprawia, że strona umowy już w momencie wyboru oferty zna wysokość odsetek, jakie otrzyma. Poza gwarantowanym zyskiem, każda transakcja jest zabezpieczona*”³¹;
- „*Administratorem Państwa danych osobowych jest Krajowy Fundusz Gwarancyjny Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie będąca właścicielem Emitenta Obligacji Społecznych*”³².

Jak wspomniano wyżej, na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl dokonano szeregu niewielkich zmian i obecnie na ww. stronie internetowej umieszczone są następujące komunikaty:

²⁶ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 08.11.2021 r.]

²⁷ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 08.11.2021 r.]

²⁸ www.obligacje-spoleczne.pl/zakup [dostęp 08.11.2021 r.]

²⁹ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 08.11.2021 r.]

³⁰ <https://obligacje-spoleczne.pl/obligacje-premiowe/> [dostęp 28.01.2022 r.]

³¹ <https://obligacje-spoleczne.pl/obligacje-premiowe/> [dostęp 28.01.2022 r.]

³² www.obligacje-spoleczne.pl/oferta [dostęp 08.11.2021 r.]

- „Oferta Obligacji Społecznych pozwala na finansowanie przedsięwzięć prospołecznych oraz proekologicznych przy jednoczesnym ograniczonym wykorzystywaniu środków publicznych lub komercyjnych”³³;
- „Oprocentowanie jest stałe przez cały okres trwania Umowy Obligacji Społecznych”³⁴;
- „Strona Umowy Obligacji Społecznych lub Pełnomocnik może dokonywać wszelkich operacji związanych z obligacjami, w dowolnie wybranym oddziale Obligacji Społecznych, niezależnie od miejsca oraz formy transakcji”³⁵;
- „Administratorem Państwa danych osobowych jest Krajowy Fundusz Gwarancyjny Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie będąca całościowym właścicielem Obligacji Społecznych”³⁶.

Pomimo dokonania niewielkich zmian w treści komunikatów publikowanych na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl, w swojej ofercie Spółka w dalszym ciągu odnosi się do instrumentów finansowych w postaci obligacji lub social impact bonds („obligacje społeczne”). Zastąpienie określenia „obligacje społeczne” określeniem „Umowa Obligacji Społecznych”, jak również zaprzestanie wykorzystywania określeń „emisja” oraz „emitent” nie zmienia faktu, iż oferta Spółki odnosi się do zawarcia z konsumentem umowy pożyczki, podczas gdy całość treści publikowanych na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl poprzez odwołanie do obligacji lub obligacji społecznych tworzy pozór oferowania inwestycji profesjonalnej i ustrukturyzowanej, której przedmiotem jest instrument w postaci obligacji lub instrument charakterystyczny dla programów tzw. social impact bonds. Analizując przepisy dotyczące obligacji i ich emisji organizowanego przez Spółkę przedsięwzięcia nie można jednak uznać za tego typu inwestycję.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (Dz.U. 2020 poz. 1208, dalej jako: ustawa o obligacjach): „Obligacja jest papierem wartościowym emitowanym w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji, zwanego dalej „obligatariuszem”, i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia”.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/ 1129 w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia Dyrektywy 2003/71 /WE, z dnia 14 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. UE. L Nr 168, str. 12) „emitent” oznacza podmiot prawny, który emituje lub zamierza emitować papiery wartościowe (art. 2 lit. h rozporządzenia)³⁷. W związku z tym instytucję emitenta należy wiązać z procesem emisji, która oznacza wprowadzenie papierów wartościowych do obiegu na rynku kapitałowym w celu ich odsprzedaży.

³³ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

³⁴ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

³⁵ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

³⁶ www.obligacje-spoleczne.pl/oferta [dostęp 28.03.2022 r.]

³⁷ Por. art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi: „Ilekcroć w ustawie jest mowa o emitencie - rozumie się przez to emitenta w rozumieniu art. 2 lit. h rozporządzenia 2017/1129” (Dz.U. 2021 poz. 328).

Obligacje emitowane na podstawie przepisów ustawy o obligacjach można podzielić na trzy rodzaje ze względu na podmiot, będący emitentem: obligacje skarbowe, obligacje municypalne i obligacje korporacyjne.

Obligacje skarbowe są papierami wartościowymi sprzedawanymi przez Ministra Finansów reprezentującego Skarb Państwa³⁸. Zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2021 poz. 305, dalej jako: uofp) „Skarbowy papier wartościowy jest papierem wartościowym, w którym Skarb Państwa stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela takiego papieru, i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia, które może mieć charakter pieniężny lub niepieniężny”. Jak stanowi art. 100 uofp „1. Obligacja skarbowa jest papierem wartościowym oferowanym do sprzedaży w kraju lub za granicą, oprocentowanym w postaci dyskonta lub odsetek. 2. Obligacja skarbowa sprzedawana jest na rynku pierwotnym: 1) z dyskontem, 2) według wartości nominalnej, 3) powyżej wartości nominalnej - i wykupowana po upływie okresu, na jaki została wyemitowana”.

Obligacje municypalne są emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy o obligacjach.

Trzecim rodzajem obligacji wyodrębnionym ze względu na osobę emitenta są obligacje korporacyjne, które emitowane są przez podmioty ściśle określone w ustawie o obligacjach (art. 2), w tym m.in. przez osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą.

Jak stanowi art. 5 ust. 1 ustawy o obligacjach świadczenia wynikające z obligacji, sposób ich realizacji oraz związane z nimi prawa i obowiązki emitenta i obligatariuszy określają warunki emisji. Postępowanie Spółki, która w swojej aktywności w sferze publicznej posługuje się terminem „obligacje” dla nazwania swoich produktów, następuje w sytuacji, w której nie są spełniane wymogi prawne przewidziane dla oferowania tych instrumentów finansowych, między innymi co do dokumentów emisyjnych. Warto zwrócić uwagę, że w przypadku oferowania „obligacji”, będących w rzeczywistości pożyczkami, nie dochodzi do sporządzenia i zatwierdzenia warunków emisji obligacji, w tym ujawnienia celu emisji obligacji, a zatem celu gromadzenia środków pieniężnych od konsumentów.

Stosowane przez Spółkę określenie oferowanego produktu jako „obligacje społeczne” lub „Umowy Obligacji Społecznych” nie odpowiada więc rzeczywistości, gdyż Spółka oferuje (jak sama zresztą przyznała) „zwykłe umowy pożyczki”. Spółka oferuje produkt, wykorzystując określenie „obligacje”, podczas gdy nie jest „emitentem” w rozumieniu ww. Rozporządzenia. Używanie tego typu terminów może być zatem uznane za wprowadzanie konsumentów w błąd, w celu wywarcia na nich wrażenia, że przedsięwzięcie ma charakter odmienny niż wskazuje na to stan faktyczny.

Spółka w stosowanym przez siebie przekazie informacyjnym poprzez użycie haseł porównujących inwestycję w „obligacje społeczne” lub „Umowy Obligacji Społecznych” do inwestycji w instrumenty finansowe takie jak obligacje, stwarza pozór uczestniczenia w inwestycji ustrukturyzowanej, podlegającej kontroli, a tym samym stanowi istotny czynnik, mający wpływ na zainteresowanie konsumenta ww. ofertą i przekazanie swoich danych

³⁸ <https://www.obligacjeskarbowe.pl/wiedza-o-obligacjach/>

kontaktowych, co może ostatecznie doprowadzić do podjęcia przez niego decyzji o zawarciu umowy.

Ponadto poprzez wykorzystywanie przez Spółkę komunikatów, które mogą sugerować porównanie produktu określanego jako „obligacje społeczne” lub „Umowa Obligacji Społecznych” do instrumentu finansowego w postaci obligacji, konsument nie ma świadomości, że oferta Spółki stanowi w rzeczywistości ofertę zawarcia umowy pożyczki, w której konsument jest pożyczkodawcą. Konsument dowiaduje się o tym fakcie dopiero po wykazaniu zainteresowania ofertą, przekazaniu swoich danych osobowych i kontakcie ze strony przedstawiciela Spółki. Tym samym, w ocenie Prezesa Urzędu, gdyby konsument w momencie zapoznania się z ofertą Spółki posiadał świadomość, że ww. oferta polega na udzieleniu przez konsumenta pożyczki na rzecz Spółki, nie wykazywałby nią zainteresowania.

Należy również zaznaczyć, iż Spółka przedstawiając swoją ofertę na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl bezpośrednio odnosi się również do tzw. social impact bonds („obligacje społeczne”), które stanowią innowacyjny instrument finansowania działań na rzecz rozwiązywania zagadnień społecznych. Zgodnie z definicją przedstawioną przez Urząd Miasta Stołecznego Warszawy jest to *„mechanizm finansowy oparty na koncepcji „płatności za rezultaty”, w którym usługodawca (wykonawca usługi społecznej) otrzymuje wynagrodzenie w zależności od stopnia uzyskanych rezultatów; instrument wiąże się z częściowym przeniesieniem ryzyka ze strony publicznej na niepubliczną, przy czym środki na sfinansowanie wspomnianej usługi są dostarczane przez inwestora”*³⁹.

Ze względu na konstrukcję social impact bonds, w której występuje dodatkowy efektywnościowy warunek spłaty kapitału i odsetek, social impact bonds są bardziej ryzykowne od obligacji tradycyjnych⁴⁰.

Ze względu na swoją innowacyjność instrument finansowy w postaci social impact bonds nie jest jeszcze uregulowany ustawowo oraz nie posiada definicji ustawowej, jednak jak wykazano wyżej w literaturze na ten temat przyjmuje się, iż podstawą funkcjonowania tego instrumentu jest współpraca podmiotu publicznego z podmiotem prywatnym, w celu realizacji usług publicznych.

W dniu 8 lutego 2022 r. Prezes Urzędu wezwał Spółkę do przedstawienia: umów o współpracę z jakimkolwiek podmiotem publicznym, umów których realizacja była dofinansowana ze środków publicznych lub informacji w przedmiocie wsparcia ze środków publicznych (karty nr 161-162). Pismem z dnia 8 marca 2022 r. Spółka zadeklarowała, iż nie zawierała nigdy umowy o współpracę z jakimkolwiek podmiotem publicznym, nigdy nie uczestniczyła w realizacji jakichkolwiek umów dofinansowanych ze środków publicznych oraz nigdy nie otrzymywała jakiegokolwiek formy wsparcia ze środków publicznych (karta nr 166).

Powyższy stan faktyczny potwierdza pismo Urzędu Miasta Krakowa z dnia 14 marca 2022 r. (karta nr 282), zgodnie z którym w Generalnym Rejestrze Umów i Zleceń Urzędu Miasta Krakowa nie widnieje żadna umowa zawarta pomiędzy Gminą Miejską Kraków - Urząd Miasta Krakowa a Obligacje Społeczne P.S.A. lub jednym z podmiotów współpracujących ze Spółką.

39 Por. Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, Model obligacji społecznych dla m.st. Warszawy, <https://www.power.gov.pl/strony/o-programie/projekty/innowacje-spoleczne-rezultaty/obligacje-spoleczne/>

40 Por. W. Krawiec, Obligacje społeczne - stan rozwoju w Polsce, Annales H - Oeconomia, VOL. LII, 3 SECTIO H 2018, str. 84-85.

Ponadto ww. spółki nie otrzymały i nie otrzymują wsparcia i wynagrodzenia za realizację celów społeczno-publicznych.

Na podstawie informacji przekazanych przez Spółkę oraz ustaleń Prezesa Urzędu można założyć, iż Spółka nie współpracuje z instytucją publiczną (np. z Urzędem Miasta) oraz nie prowadzi działalności gospodarczej w celu uzyskania określonych wcześniej korzyści społecznych.

Brak potwierdzenia współpracy z instytucją publiczną oraz realizacji ściśle zdefiniowanych usług publicznych przez Spółkę może oznaczać, iż oferowany przez Obligacje Społeczne P.S.A. produkt nazywany „obligacje społeczne” lub „Umowy Obligacji Społecznych” nie spełnia przesłanek, które mogłyby oznaczać, iż działa na zasadach mechanizmu finansowania social impact bonds, na który powołuje się Spółka przedstawiając swoją ofertę.

Podsumowując, zdaniem Prezesa Urzędu analizowana praktyka Spółki, polegająca na informowaniu konsumentów, za pośrednictwem strony internetowej www.obligacje-spoleczne.pl, o możliwości nabycia produktu określanego jako „obligacje społeczne” lub „Umowa Obligacji Społecznych” z wykorzystaniem w opisie tego produktu również takich określeń jak „obligacja”, „seria”, w sytuacji, gdy przedmiotem oferty Spółki jest umowa pożyczki, w której konsument występuje jako pożyczkodawca, może wprowadzać konsumentów w błąd co do rodzaju i cech oferowanego produktu.

Oceny opisywanej praktyki nie zmienia fakt, iż na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl dokonano szeregu niewielkich zmian, które w ocenie Prezesa Urzędu mają na celu uniknięcie literalnego porównania oferowanej przez Spółkę umowy pożyczki do instrumentu finansowego w postaci obligacji lub obligacji społecznych. W dalszym ciągu treści zawarte na ww. stronie internetowej mogą wprowadzać konsumentów w błąd co do rodzaju i cech oferowanego przez Spółkę produktu, który w rzeczywistości jest umową pożyczki zawieraną przez konsumenta ze Spółką, w której to konsument jest pożyczkodawcą. Zastąpienie określenia „obligacje społeczne” określeniem „Umowa Obligacji Społecznych” nie zmienia faktu, iż przeciętny konsument nadal może nie mieć pełnego rozeznania na czym polega oferowana przez Spółkę umowa. Tym samym działanie Spółki może wprowadzać konsumentów w błąd, w celu wywarcia na nich wrażenia, że opisywane przedsięwzięcie ma charakter odmienny niż wskazuje na to stan faktyczny.

Tym samym zostało uprawdopodobnione, iż analizowana praktyka Spółki może wypełniać cechy nieuczciwej praktyki rynkowej, której mowa w o której mowa w art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1 i 2 upnpr.

Praktyka opisana w pkt 1.2 rozstrzygnięcia decyzji

Odnosząc się do drugiego z zarzutów Prezes Urzędu wskazuje, że zebrane w toku postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów dokumenty i informacje wskazują, że Spółka prezentuje za pośrednictwem stron internetowych www.obligacje-spoleczne.pl oraz www.facebook.com/ObligacjeSpoleczne produkt określany na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl jako „obligacje społeczne” lub „Umowa Obligacji Społecznych”, w sposób który może wprowadzać konsumentów w błąd co do cech tego produktu, poprzez wyeksponowanie jedynie korzyści związanych z zawarciem umowy ze spółką Obligacje Społeczne P.S.A. z pominięciem informacji o ryzyku, z jakim może wiązać się zawarcie tej umowy.

Jak wspomniano wcześniej, w treściach umieszczonych na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl kierowanych do konsumentów spółka Obligacje Społeczne P.S.A. stosuje komunikaty takie jak:

- „*Stale oprocentowanie sprawia, że strona umowy już w momencie wyboru oferty zna wysokość odsetek, jakie otrzyma*”⁴¹;
- „*Poza gwarantowanym zyskiem, każda transakcja jest zabezpieczona*”⁴²;

W ocenie Prezesa Urzędu, publikowane przez Spółkę komunikaty kierowane do konsumentów na temat gwarancji zysku i zabezpieczenia przekazanych środków należy utożsamiać z deklaracją o minimalnym poziomie ryzyka poniesienia straty. Spółka w komunikatach skierowanych do konsumentów posługuje się bowiem określeniami „gwarancja” i „zabezpieczenie”. Wskazać należy, że zgodnie z definicją zawartą w Słowniku Języka Polskiego PWN, gwarancją stanowi „poręczenie, że coś nastąpi albo że jest prawdziwe”.⁴³ W związku ze specyfiką organizowanego przez Spółkę przedsięwzięcia nie można jednak w tym przypadku mieć pewności zwrotu kapitału początkowego, a tym bardziej pewności przyniesienia inwestorowi zysku. Przyjęty przez Spółkę model finansowania całego przedsięwzięcia zakłada bowiem, że do dnia określonego w umowie, Spółka jest jedynym dysponentem środków pieniężnych przekazanych mu przez inwestora i sama decyduje o tym, na co te środki przeznaczyć. Takie rozwiązanie zakłada zatem całkowitą autonomiczność Przedsiębiorcy w dysponowaniu przekazanymi mu środkami. Tym samym - w ocenie Prezesa Urzędu - zapewnienia o zabezpieczeniu środków zaangażowanych w „inwestycję”, przy jednoczesnym pominięciu informacji o ryzyku związanym z nią związanym, mogą zostać uznane za wprowadzające w błąd konsumenta.

W ocenie Prezesa Urzędu, Spółka wskazując na „gwarancję” spłaty zobowiązania oraz zysku uwidacznia jedynie korzyści związane z zawarciem umowy ze Spółką, pomijając informacje o ryzyku. W komunikatach umieszczonych na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl Spółka informuje m.in.: „*Oprocentowanie jest stale przez cały okres życia obligacji [od 6% do 12% w stosunku rocznym - dop. UOKiK]. Poza gwarantowanym zyskiem, każda obligacja jest zabezpieczona*”.

Tymczasem „gwarancja” wynikająca z zobowiązania umownego Spółki (do zwrotu wpłaconych przez konsumentów środków) oraz z przewidzianych mechanizmów zabezpieczenia nie daje pewności odzyskania wpłaconego kapitału wraz z odsetkami. Spółka oferuje stopy zwrotu na poziomie od 6% do 12% w skali roku, co należy uznać w dotychczasowych warunkach makroekonomicznych za bardzo wysokie stopy zwrotu. Inwestycji o takich stopach zwrotu towarzyszy więc stosownie wysokie ryzyko, o czym Spółka w żaden sposób nie wspomina.

Podkreślanie wyłącznie spodziewanych z inwestycji korzyści, przy braku informacji o towarzyszącym jej istotnym ryzyku może wywołać u przeciętnego konsumenta przeświadczenie o pewności lub wysokim prawdopodobieństwie zwrotu zaangażowanych środków i stanowić tym samym czynnik o silnym wpływie na podjęcie decyzji o nabyciu produktu. Bazując na treści strony internetowej, konsument może wierzyć w to, że osiągnie

⁴¹ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

⁴² www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

⁴³ www.sjp.pwn.pl/sjp/gwarancja;2559771.html

zysk w wysokości deklarowanej na etapie przedkontraktowym, a niezależnie od okoliczności - uzyska zwrot zainwestowanego kapitału. Nie wskazując na ryzyko związane z ofertą, Spółka daje konsumentom niesłuszne podstawy do przyjęcia, że środki pieniężne zainwestowane w oferowany produkt są w pełni zabezpieczone. W efekcie, oferta wysokiego zysku w połączeniu ze sposobem prezentowania produktu jako instrumentu finansowego w postaci obligacji, co z samego założenia wzbudza u konsumenta poczucie bezpieczeństwa inwestycji, jak również z brakiem informacji o ryzyku może mieć wpływ na zainteresowanie konsumenta ww. ofertą, a w konsekwencji podjęcie przez niego czynności (np. przekazania swoich danych kontaktowych), które finalnie mogą doprowadzić do zawarcia umowy ze Spółką.

Należy również wspomnieć, iż Spółka na stronie internetowej informuje, że „*Umowę Obligacji Społecznych nawiądziesz [m. in. - dop. UOKiK] „we współpracujących Kancelariach Notarialnych*”⁴⁴. Zgodnie z art. 1 § 1 notariusz jest uprawniony do dokonywania czynności notarialnych. Ponadto zgodnie z art. 2 § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz.U. 2020 poz. 1192 ze zm.) notariusz w zakresie swoich uprawnień działa jako osoba zaufania publicznego, korzystając z ochrony przysługującej funkcjonariuszom publicznym. Z tego względu przedstawianie oferty, ze wskazaniem, iż jednym z możliwych kanałów nabycia produktu określanego jako „obligacje społeczne” lub zawarcia „Umowy Obligacji Społecznych” jest Kancelaria Notarialna może kształtować przeświadczenie konsumenta, że inwestycja jest profesjonalna i bezpieczna.

Co więcej, jak wspomniano wyżej, zgodnie z ustaleniami Prezesa Urzędu, udzielana przez konsumenta pożyczka inwestycyjna na rzecz Obligacji Społeczne P.S.A. nie jest w żaden sposób zabezpieczona w momencie zawierania „Umowy Obligacji Społecznych”, a docelowym zabezpieczeniem ma być zastaw rejestrowy na pojeździe należącym do podmiotu trzeciego - spółki Prius 29. Zgodnie z deklaracją Prius 29 rynek, na którym działa ww. przedsiębiorca jest ukierunkowany na świadczenie usług transportowych, pozyskując zlecenia za pomocą aplikacji takich jak (karta nr 188). Tym samym od zapotrzebowania na przewozy ze strony swoich kontrahentów pośrednio zależny jest wynik finansowy ww. Spółki. Zmniejszanie się liczby klientów, czy zmniejszanie liczby zamówień u kontrahentów automatycznie przekłada się na wyniki finansowe Prius 29. Małe i średnie przedsiębiorstwa cechuje duża wrażliwość na wszelkie wahania i niestabilność rynku i są szczególnie narażone na wahania koniunktury i zmiany natężenia konkurencji. O tych zagrożeniach konsumenci nie są informowani.

Ponadto jak wspomniano wyżej Prius 29

. Wobec powyższego w ocenie Prezesa Urzędu istnieje , a w efekcie brak płynności finansowej oraz brak możliwości uregulowania wierzytelności względem konsumentów.

⁴⁴ www.obligacje-spoleczne.pl/obligacje-12-miesieczne [dostęp 28.03.2022 r.]

Biorąc pod uwagę, iż

, istnieje wysokie ryzyko, iż konsument - będący w słabszej pozycji na rynku względem przedsiębiorcy - nie będzie miał możliwości dochodzenia swoich uprawnień z tytułu zabezpieczenia pożyczki, tj. wiarygodności w postaci zastawu na pojeździe, będącym w posiadaniu Prius 29.

Należy również zaznaczyć, iż pismem z dnia 28 stycznia 2021 r. (karta nr 204) Obligacje Społeczne P.S.A. zadeklarowała, iż nie współpracuje z Prius 29, a

. Wobec powyższego powstaje wysokie ryzyko, iż Prius 29 nie doprowadzi do zawarcia umowy zastawu rejestrowego na rzecz konsumenta, który zawarł umowę pożyczki z Obligacje Społeczne P.S.A., jeśli zgodnie z posiadanymi przez Prezesa Urzędu informacjami, ww. podmioty nie współpracują ze sobą.

W związku z powyższym, w ocenie Prezesa Urzędu, fakt iż udzielana przez konsumenta pożyczka miała być zabezpieczona poprzez ustanowienie zastawu rejestrowego na pojeździe nabytym przez Prius 29 sprawia, iż istnieje ryzyko co do trudności uzyskania z tego tytułu jakiegokolwiek zaspokojenia w przyszłości, w razie konieczności przymusowego dochodzenia roszczeń w postępowaniu egzekucyjnym przez konsumenta.

Informacje na temat korzyści, ale również zagrożeń oraz kosztów powinny być podawane w sposób pełny, nie zdominowany przez jeden z rodzajów informacji. W wyniku przekazanych konsumentom pozytywnych informacji co do produktu, przy pominięciu informacji o związanych z nim ryzykach, konsumenci - nawet będąc ostrożnymi i uważnymi oraz przy dochowaniu należytej staranności - mogą podjąć decyzje o kontakcie, przekazaniu swoich danych, a finalnie również o zawarciu umowy. W efekcie powyższego wyrażą zgodę na podpisanie umowy, której by nie podjęli, gdyby przedsiębiorca przekazał im wszystkie informacje niezbędne do podjęcia decyzji. Gdyby konsumenci posiadali pełną wiedzę o znanych Spółce i omawianych powyżej okolicznościach współpracy z Prius 29, najprawdopodobniej nie podjęliby decyzji o zawarciu umowy z Obligacje Społeczne P.S.A., m. in. z obawy na niejasną konstrukcję zabezpieczenia umowy pożyczki.

W związku z powyższym uprawdopodobnione zostało, iż analizowana praktyka Spółki może wypełniać cechy nieuczciwej praktyki rynkowej, której mowa w o której mowa w art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 3, ust. 3 pkt 2 upnpr.

Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów

Zauważyć należy, że dla uprawdopodobnienia stosowania praktyki, o której mowa w art. 24 ust. 2 uokik niezbędne jest również uprawdopodobnienie, iż godzi ona w zbiorowy interes konsumentów. Interes konsumentów należy rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę jako zasługujący na ochronę i zabezpieczenie.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 kwietnia 2008 r. (sygn. akt III SK 27/07) wyjaśnił, że gramatyczna wykładnia pojęcia zbiorowy interes konsumentów prowadzi do wniosku, że chodzi o zachowanie przedsiębiorcy, które godzi w interesy grupy osób stanowiących określony zbiór. Rezultaty tej wykładni modyfikuje zastrzeżenie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma interesów indywidualnych. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że przy konstruowaniu pojęcia „zbiorowy interes konsumentów” nie można opierać się tylko i wyłącznie na tym, czy oceniana praktyka skierowana jest do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Zdaniem Sądu,

wystarczające powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Sąd Najwyższy uznał, że praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów: *jest(...) takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy.*

W ocenie Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie istnieje wysokie prawdopodobieństwo, iż opisane praktyki Przedsiębiorcy godzą w zbiorowe interesy konsumentów. Zarzucanymi praktykami może być objęta nieograniczona liczba konsumentów, których nie sposób zindywidualizować. Z tego względu interes konsumentów, naruszony w wyniku działań podejmowanych przez Spółkę, nie stanowi sumy indywidualnych interesów poszczególnych klientów, lecz ma charakter zbiorowy. Interes konsumentów należy rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę jako zasługujący na ochronę i zabezpieczenie. Pojęcie to obejmuje swym zakresem prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych, zapewniających konsumentom możliwość dokonywania transakcji przy całkowitym zrozumieniu, jaki jest ich rzeczywisty sens ekonomiczny i prawny na etapie przedkontraktowym i w czasie wykonywania umowy. Efektem naruszenia interesu prawnego może być naruszenie również strictly ekonomicznych interesów konsumentów (o wymiarze majątkowym). Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia. Nie jest zatem konieczne ustalenie, że którykolwiek z konsumentów został rzeczywiście poszkodowany wskutek stosowanej przez przedsiębiorcę praktyki.

Przez zbiorowy interes należy rozumieć interes dotyczący ogółu (zbiorowości), którego naruszenie ma miejsce, gdy skutkami działań bądź zaniechań przedsiębiorcy dotknięty jest pewien krąg uczestników rynku - konsumentów. Zachowanie przedsiębiorcy godzące w zbiorowe interesy konsumentów jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z konsumentów - nie zaś jedynie określonego konsumenta - i zagraża ono, przynajmniej potencjalnie, interesom każdego z członków zbiorowości konsumentów. Zaistnienie przesłanki naruszenia zbiorowego interesu konsumenta nie jest przy tym bezpośrednio uzależnione od liczby konsumentów, których interesy zostały naruszone wskutek działań Przedsiębiorcy.

W przypadku opisywanych praktyk Spółki naruszone zostały prawne interesy konsumentów tj. prawo do otrzymania pełnej informacji rodzaju i cech danego produktu oraz o ryzykach jakie wiążą się z zainwestowaniem swoich środków finansowych w dany produkt. Informacje na temat rodzaju i cech produktu oraz korzyści wynikających oferty, ale również ryzyk powinny być przekazywane w sposób pełny. Wobec przekazanych konsumentom pozytywnych informacji co do produktu, przy pominięciu informacji o związanych z nim ryzykach, konsumenci mogą podjąć decyzje o podjęciu kontaktu, przekazaniu danych, a ostatecznie również o zawarciu umowy ze Spółką. W efekcie wyrażą zgodę na podpisanie umowy, której by nie podjęli, gdyby przedsiębiorca przekazał im wszystkie informacje niezbędne do podjęcia decyzji.

Ponadto w wyniku omawianych praktyk Spółki, poprzez powstanie ryzyka doprowadzenia do negatywnych skutków finansowych w postaci utraty zainwestowanego kapitału, naruszeniu uległy również ekonomiczne interesy konsumentów. W przypadku wypełnienia się opisywanego ryzyka związanego z oferowanym przez Spółkę produktem, co do którego konsumenci nie otrzymują należytych informacji, może dojść do znacznej straty finansowej po stronie konsumentów, którzy zawarli lub mogą zawrzeć umowę ze Spółką.

Należy również podkreślić, iż interes konsumentów nie jest odpowiednio chroniony przez udzielane przez Przedsiębiorcę zabezpieczenia, a sposób skonstruowania zapisów umów o stosowanych przez Spółkę prowadzi przede wszystkim do zabezpieczenia interesów Spółki.

Ciężar i rodzaj naruszeń oraz szeroki krąg podmiotów mogących zostać objętych zasięgiem działania bezprawnych zachowań Przedsiębiorcy, wskazują, iż istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że wymienione praktyki przedsiębiorcy godzą w zbiorowe interesy konsumentów. Skutkami działań Spółki dotknięty jest nieokreślony krąg podmiotów, co w odniesieniu do zarzucanych Spółce praktyk oznacza konsumentów, którzy mogli lub mogą zawrzeć umowę z Obligacje Społeczne P.S.A. Potencjalnie zatem każdy z konsumentów może być objęty zachowaniem rynkowym Spółki kwestionowanym przez Prezesa Urzędu w niniejszym postępowaniu.

W konsekwencji, uprawdopodobniono stosowanie przez Spółkę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 uokik.

Uprawdopodobnienie, iż dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów

Jak wspomniano wyżej zgodnie z art. 101a ust. 1 uokik, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom.

W ocenie Prezesa Urzędu, z uwagi na charakter zarzucanych Obligacje Społeczne P.S.A. praktyk oraz mając na względzie materiały dowodowy zgromadzony w toku niniejszego postępowania, można mówić o uprawdopodobnieniu naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 uokik. W następstwie działań Spółki dochodzi do zagrożenia interesu publicznoprawnego. Skutki jej działań mają wpływ na zbiorowe interesy konsumentów.

W niniejszej sprawie uprawdopodobniono, że Obligacje Społeczne P.S.A. stosuje zakazane prawem praktyki, naruszając zbiorowe interesy konsumentów. Okoliczności niniejszej sprawy uprawdopodobniają jednocześnie, że dalsze stosowanie przez Spółkę zarzucanych jej praktyk może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów.

Zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów wynikające z działań Spółki mają przy tym przede wszystkim wymiar finansowy. Konsument ma prawo do otrzymania informacji o wszelkich ryzykach jakie wiążą się z inwestowaniem swoich środków finansowych w przedmiotowy produkt, a informacje na temat korzyści związanych z ofertą, ale również

zagrożeń powinny być podawane w sposób pełny. W wyniku przekazanych konsumentom pozytywnych informacji co do produktu, przy pominięciu informacji o związanych z nim ryzykach, konsumenci - nawet będąc ostrożnymi i uważnymi oraz przy dochowaniu należytej staranności - mogą podjąć decyzje o kontakcie, przekazaniu swoich danych, a finalnie również o zawarciu umowy. W efekcie powyższego wyrażą zgodę na podpisanie umowy, której by nie podjęli, gdyby przedsiębiorca przekazał im wszystkie informacje niezbędne do podjęcia decyzji.

Zaangażowanie środków przez konsumentów w oferowane przedsięwzięcie może prowadzić do negatywnych skutków finansowych, w szczególności utraty zainwestowanego kapitału. W ramach swojej działalności Spółka oferuje inwestorom zawarcie umowy pożyczki, w której konsument jest pożyczkodawcą. W przypadku umów zawieranych na okres 6, 12 lub 18 miesięcy, kwota pożyczki wynosi 10 000 zł. W przypadku umowy pożyczki zawieranej na indywidualnie ustalony okres, kwota pożyczki udzielonej przez pożyczkodawcę wynosi 100 000 zł. W odniesieniu do tych kwot, zawarcie umowy pomiędzy konsumentem a Obligacje Społeczne P.S.A., w przypadku urzeczywistnienia się omawianego ryzyka związanego z oferowanym przez Spółkę produktem, o którym konsumenci nie są należycie informowani, może doprowadzić do utraty zainwestowanego kapitału, a tym samym znacznej straty finansowej po stronie konsumentów, którzy zawarli lub mogą zawrzeć umowę ze Spółką. Powyższe stanowi poważne zagrożenie dla zbiorowych interesów konsumentów, ponieważ zawarcie przez konsumenta umowy ze Spółką oznacza inwestycję potencjalnie dużej kwoty, której odzyskanie może wiązać się ze znacznymi trudnościami.

Według deklaracji samej Spółki (karta nr 200), prowadzi ona swoją działalność na terenie całego kraju - za pośrednictwem stron internetowych www.obligacje-spoleczne.pl oraz www.facebook.com/ObligacjeSpoeczne, a ofertę kieruje do bliżej niezdefiniowanego odbiorcy, w tym konsumentów. Skutkami działań Spółki dotknięty jest więc nieokreślony krąg podmiotów, co w odniesieniu do zarzucanych Spółce praktyk oznacza konsumentów, którzy zawarli lub mogą zawrzeć umowę z Obligacje Społeczne P.S.A.

Wobec powyższego, opisywane praktyki Spółki stanowią zagrożenie dla zbiorowych interesów konsumentów tj. prawa do otrzymania pełnej informacji o rodzaju i cechach oferowanego produktu oraz o ryzykach jakie wiążą się z inwestowaniem środków finansowych konsumentów w przedmiotowy produkt. W wyniku braku uzyskania pełnej informacji, konsumenci mogą wyrazić zgodę na podpisanie umowy, której by nie podjęli, gdyby przedsiębiorca przekazał im wszystkie informacje niezbędne do podjęcia decyzji. Wspomniane praktyki Spółki stanowią poważne zagrożenie dla zbiorowych interesów konsumentów również poprzez powstanie ryzyka doprowadzenia do negatywnych skutków finansowych, czyli utraty zainwestowanego kapitału. Omawiane zagrożenie może być trudne do usunięcia tj. doprowadzić do nieodwracalnych negatywnych skutków dla zbiorowych interesów konsumentów. W przypadku urzeczywistnienia się opisywanego ryzyka związanego z oferowanym przez Spółkę produktem, może dojść do znacznej straty finansowej po stronie konsumentów, którzy mogą zawrzeć umowę ze Spółką, a odwrócenie tych negatywnych skutków może być bardzo trudne lub wręcz niemożliwe.

Przede wszystkim interes konsumentów nie jest chroniony przez stosowane przez Przedsiębiorcę zabezpieczenia, a sposób skonstruowania umów o pożyczkę udzielanych przez konsumentów prowadzi w pierwszej kolejności do zabezpieczenia interesów Spółki. Co

więcej, zabezpieczenie udzielanej przez konsumenta pożyczki zależne jest od współdziałania podmiotu trzeciego, co oznacza, iż do momentu ustanowienia zastawu na rzecz konsumenta przez Prius 29 pożyczka nie jest zabezpieczona. Należy przy tym ponownie podkreślić, iż Obligacje Społeczne P.S.A. zadeklarowała, że nie współpracuje z Prius 29,

. Wobec powyższego powstaje poważna wątpliwość czy Prius 29 doprowadzi do zawarcia umowy zastawu rejestrowego na rzecz konsumenta, który zawarł umowę pożyczki z Obligacje Społeczne P.S.A., jeśli ww. podmioty nie współpracują ze sobą.

Co istotne, Prezes Urzędu ustalił, iż

. W ocenie Prezesa Urzędu zachodzi więc bardzo wysokie ryzyko, a w efekcie brak możliwości uregulowania wierzytelności względem konsumentów. Biorąc pod uwagę, iż

, istnieje ryzyko, iż konsument, który jest w słabszej pozycji na rynku względem przedsiębiorcy, nie będzie miał możliwości uzyskania jakiegokolwiek zaspokojenia, w razie konieczności przymusowego dochodzenia roszczeń z tytułu omawianego wyżej zastawu rejestrowego w postępowaniu egzekucyjnym przeciwko Prius 29. Tym samym odwrócenie negatywnego skutku w postaci utraty zainwestowanego przez konsumenta kapitału może być znacznie utrudnione.

Ponadto, jak wspomniano wyżej, zgodnie z ustaleniami w postępowaniu w sprawie dotyczącej

oraz

Podsumowując, konsumenci działając pod wpływem nieuczciwych praktyk mogą przekazywać Spółce środki nieświadomi faktu, iż umowa obarczona jest wysokim ryzykiem utraty środków. Mogą być również nieświadomi tego, że tylko oni ponoszą ryzyko opisywanego wyżej przedsięwzięcia.

Wobec powyższego w ocenie Prezesa Urzędu w wyniku stosowania przez Spółkę opisywanych praktyk mogą powstać poważne zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów, które ze względu na wysokie kwoty zawieranych umów pożyczki, brak zabezpieczenia tych umów oraz zarówno Obligacje Społeczne P.S.A. jak i podmiotu współpracującego czyli Prius 29 mogą być trudne lub wręcz niemożliwe do usunięcia.

Należy zaznaczyć, iż - pomijając opisywane wyżej niewielkie zmiany w treści strony internetowej www.obligacje-spoleczne.pl dokonane w okresie pomiędzy 8 listopada 2021 r. a 22 grudnia 2021 r. - Spółka wciąż prowadzi działalność w kwestionowanym zakresie, a więc konsumenci w dalszym ciągu mogą zawrzeć ze Spółką opisywaną powyżej umowę pożyczki. Spółka nie ustosunkowała się do zarzutów postawionych we wszczętym w dniu 19 stycznia 2022 r. postępowaniu w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jak również do postanowienia o publikacji ostrzeżenia konsumenckiego z dnia 28 stycznia 2021 r. Wobec powyższego, w ocenie Prezesa Urzędu brak ustosunkowania się do powyższych zarzutów, jak również brak inicjatywy dokonania faktycznych zmian w przedmiocie zarzucanych praktyk, może oznaczać, iż Spółka w sposób umyślny narusza zbiorowe interesy konsumentów. Ponadto ze względu na opisywany powyżej

podmiotu, mającego ustanowić zabezpieczenie pożyczki udzielonej przez konsumenta tj. Prius 29, w dalszym ciągu istnieje ryzyko, że w przypadku zawarcia ww. umowy istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że konsumenci nie odzyskają zainwestowanych środków. Tym samym konsumenci w dalszym ciągu narażeni są na poniesienie znacznych strat lub niekorzystnych skutków finansowych w wyniku działalności Spółki, a opisywane niekorzystne skutki byłyby bardzo trudne do usunięcia.

Informacje oraz okoliczności ustalone w toku postępowania pozwoliły w ocenie Prezesa Urzędu na przyjęcie, że uprawdopodobniono stosowanie przez Obligacje Społeczne P.S.A. praktyk, o jakich mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 uokik. Omawiane praktyki stanowią poważne zagrożenie dla zbiorowych interesów konsumentów, a odwrócenie negatywnych skutków stosowanych przez Spółkę praktyk byłoby bardzo trudne lub wręcz niemożliwe. Powyższe daje podstawę do zastosowania środka zabezpieczającego określonego w art. 101a ust. 1 uokik. Z uwagi na powyższe, przed zakończeniem postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów koniecznym jest wydanie niniejszej decyzji, nakazującej Obligacje Społeczne P.S.A. natychmiastowe zaniechanie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, opisanych w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

Rygor natychmiastowej wykonalności

Zgodnie z art. 103 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nadać decyzji w całości lub w części rygor natychmiastowej wykonalności. Okolicznością warunkującą zastosowanie rygoru natychmiastowej wykonalności jest wystąpienie ważnego interesu konsumentów. Oznacza to, że nie w każdej sprawie, w której naruszony został interes konsumentów, zasadnym jest zastosowanie omawianej instytucji. Należy ją uwzględnić tylko wtedy, gdy mamy do czynienia z ważnym interesem konsumentów, a więc istotnym i doniosłym. Nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności musi zatem poprzedzać dokonanie ustalenia, jaki interes konsumentów doznał w danym przypadku naruszenia oraz czy jest on na tyle ważny, by wydanej decyzji nadać rygor natychmiastowej wykonalności.

Kierując się ważnym interesem konsumentów, Prezes Urzędu nadal niniejszej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności w części dotyczącej pkt I rozstrzygnięcia decyzji.

W zakresie praktyki opisanej w pkt I. 1 sentencji decyzji przedmiotem ochrony jest ważny interes konsumentów wyrażający się w prawie konsumenta do uczestnictwa w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych, zapewniających konsumentom możliwość dokonywania transakcji przy całkowitym zrozumieniu, jaki jest ich rzeczywisty sens ekonomiczny i prawny na etapie przedkontraktowym i w czasie wykonywania umowy.

Zachowanie Spółki określone w pkt 1.1 niniejszej decyzji może naruszać ekonomiczne interesy konsumentów. Praktyka Spółki obejmująca informowanie konsumentów, za pośrednictwem strony internetowej www.obligacje-spoleczne.pl, o możliwości nabycia produktu określanego na ww. stronie internetowej jako „obligacje społeczne” lub „Umowy Obligacji Społecznych”, z wykorzystaniem w opisie tego produktu takich określeń jak „obligacja” oraz „seria”, w sytuacji, gdy przedmiotem oferty Spółki jest umowa pożyczki, w której konsument występuje jako pożyczkodawca może wprowadzać konsumentów w błąd co do rodzaju i cech oferowanego przez Spółkę produktu. Niewiedza konsumentów w przedmiocie umowy może zatem zniekształcić ich zachowanie rynkowe przed zawarciem

umowy - albowiem konsument nie ma świadomości, że oferta Spółki stanowi w rzeczywistości ofertę zawarcia umowy pożyczki, w której konsument jest pożyczkodawcą. Konsument dowiaduje się o tym fakcie dopiero po wykazaniu zainteresowania ofertą, przekazaniu swoich danych osobowych i kontakcie ze strony przedstawiciela Spółki. Tym samym, konsumenci działając pod wpływem nieuczciwych praktyk mogą przekazywać Spółce swoje dane osobowe i środki finansowe nieświadomi faktycznego przedmiotu zawieranej umowy.

W konsekwencji praktyki Spółki, nałożenie rygoru natychmiastowej wykonalności dotyczącego pkt 1.1 rozstrzygnięcia decyzji, zmierza do ochrony ww. ważnego interesu konsumentów, zarówno w aspekcie ekonomicznym, jak i pozaekonomicznym.

W ocenie Prezesa Urzędu, tylko natychmiastowe wykonanie przez Spółkę obowiązku zaniechania zakwestionowanej praktyki zagwarantuje pełną ochronę gospodarczych interesów konsumentów, którzy nie mają pełnej informacji o ofercie Spółki. W przeciwnym przypadku do czasu uprawomocnienia się niniejszej decyzji praktyka trwałaby nadal, pogłębiając negatywne skutki praktyki. Brak nałożenia rygoru może oznaczać więc skuteczną, z punktu widzenia Spółki, kontynuację stosowania praktyki. Wobec powyższego, natychmiastowe zaprzestanie opisanej praktyki ma decydujące znaczenie dla zapobieżenia dalszym naruszeniom interesów konsumentów.

W zakresie praktyki opisanej w pkt 1.2 sentencji decyzji przedmiotem ochrony jest, podobnie jak w przypadku praktyki opisanej w pkt 1.1 sentencji decyzji, ważny interes konsumentów wyrażający się w prawie konsumenta do uczestnictwa w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych, zapewniających konsumentom możliwość dokonywania transakcji przy całkowitym zrozumieniu, jaki jest ich rzeczywisty sens ekonomiczny i prawny w czasie wykonywania umowy.

W tym przypadku ważny interes konsumentów wyraża się w prawie konsumenta do uzyskania pełnej informacji zarówno o korzyściach wynikających z oferty Spółki, jak i związanych z nią ryzykach. Tymczasem Spółka prezentuje za pośrednictwem stron internetowych www.obligacje-spoleczne.pl oraz www.facebook.com/ObligacjeSpoleczne produkt określany na stronie internetowej www.obligacje-spoleczne.pl jako „obligacje społeczne” lub „Umowy Obligacji Społecznych”, w sposób który może wprowadzać konsumentów w błąd co do cech tego produktu, poprzez wyeksponowanie jedynie korzyści związanych z zawarciem umowy ze spółką Obligacje Społeczne P.S.A. z pominięciem informacji o ryzyku, z jakim może wiązać się zawarcie tej umowy.

Informacje na temat korzyści, zagrożeń oraz kosztów powinny być podawane w sposób pełny, nie zdominowany przez jeden z rodzajów informacji. W wyniku przekazanych konsumentom pozytywnych informacji odnośnie oferowanego produktu, przy pominięciu informacji o związanym z nim ryzyku, konsumenci - nawet przy dochowaniu należytej staranności - mogą podjąć decyzję o kontakcie z przedstawicielem Spółki i przekazaniu swoich danych osobowych, a ostatecznie również o zawarciu umowy ze Spółką.

Za nałożeniem rygoru natychmiastowej wykonalności w niniejszej sprawie przemawia w szczególności wyżej wykazana okoliczność, że stosowane przez Obligacje Społeczne P.S.A. praktyki mogą w sposób znaczący godzić w ekonomiczne interesy konsumentów. W przypadku spełnienia się omawianego ryzyka związanego z oferowanym przez Spółkę produktem, co do którego konsumenci nie otrzymują pełnych informacji, może dojść do znaczącej straty finansowej po stronie konsumentów, którzy zawarli lub mogą zawrzeć

umowę ze Spółką. Tym samym konsumenci, działając pod wpływem nieuczciwych praktyk mogą przekazywać Spółce środki finansowe nieświadomi faktu, iż umowa obciążona jest wysokim ryzykiem utraty kapitału.

W konsekwencji praktyki Spółki, nałożenie rygoru natychmiastowej wykonalności dotyczącego pkt 1.2 rozstrzygnięcia decyzji, zmierza do ochrony ww. ważnego interesu konsumentów, zarówno w aspekcie ekonomicznym, jak i pozaekonomicznym.

W ocenie Prezesa Urzędu, tylko natychmiastowe zaniechanie zakwestionowanej praktyki zagwarantuje pełną ochronę gospodarczych interesów konsumentów. W przeciwnym przypadku do czasu uprawomocnienia się niniejszej decyzji praktyka trwałaby nadal, pogłębiając jej negatywne skutki. Brak nałożenia rygoru może oznaczać więc skuteczną, z punktu widzenia Spółki, kontynuację stosowania praktyki. Wobec powyższego, natychmiastowe zaprzestanie opisanej praktyki ma decydujące znaczenie dla zapobieżenia dalszym naruszeniom interesów konsumentów.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na pogląd Trybunału Konstytucyjnego, który w wyroku z dnia 21 kwietnia 2004 r. (sygn. akt: K 33/03) podkreślił, że ochrona konsumenta nie jest działaniem o charakterze protekcyjnistyczno-paternalistycznym, lecz zmierza do zabezpieczenia interesów słabszego uczestnika rynku, którego wiedza i orientacja są - w porównaniu do profesjonalnego partnera (sprzedawcy, usługodawcy) - ograniczone. Konsument ma słabszą pozycję przetargową, a jego swoiste upośledzenie wynika z przyczyn systemowych, determinowanych pozycją rynkową. Z tej też przyczyny działania na rzecz ochrony konsumenta, które mają umocnić jego pozycję wobec profesjonalnego partnera służą wyrównaniu ich szans i zapewnieniu - także na rynku detalicznym, swobody dokonania wyboru i podjęcia nieskrępowanej decyzji. Istotą ochrony konsumenta nie jest więc nadawanie mu dodatkowych nadzwyczajnych przywilejów, lecz poddanie całości obrotu praktykom „rynkowo-kompensatoryjnym”, które mają przywrócić utraconą zdolność decydowania o konsumpcji. [...] Udział konsumenta w procesach rynkowych powinien być kształtowany w taki sposób, aby mógł on swobodnie i w zgodzie z własnym interesem zaspakajać - poprzez konkretne transakcje - swe uświadomione potrzeby, na podstawie dostarczonej wiedzy i informacji. Z tego powodu strategicznym założeniem nowoczesnej ochrony konsumenta jest zasada przejrzystości, jawności, rzeczywistej dostępności jasnej, pełnej i zrozumiałej informacji handlowej.

Ze względu na zagrożenie rażącego naruszenia przez Spółkę opisanych wyżej interesów konsumentów, Prezes Urzędu zdecydował się nadać zobowiązaniu do zaniechania zakwestionowanych niniejszą decyzją działań rygor natychmiastowej wykonalności. W ocenie Prezesa Urzędu, tylko bowiem w ten sposób zostanie w pełni zrealizowana funkcja prewencyjna wydanej decyzji.

Z uwagi na powyższe oraz na konieczność szybkiego reagowania na określone w pkt 1.1 i 1.2 praktyki, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt **li** sentencji niniejszej decyzji.

Czas obowiązywania decyzji wydanej na podstawie art. 101a ust. 1 uokik

Stosownie do art. 101a ust. 1 uokik, w decyzji, o której mowa w art. 101a ust. 1 tej ustawy, należy określić czas jej obowiązywania. Decyzja ta obowiązuje nie dłużej niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie. Celem niniejszej decyzji jest zapewnienie zaniechania stosowania przez Spółkę praktyk kwestionowanych w postępowaniu

w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, a więc doprowadzenie do stanu, w którym zlikwiduje się zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów, które mogą skutkować poważnymi i trudnymi do usunięcia zagrożeniami. Powyższy stan ma zostać osiągnięty wskutek zaniechania, już w czasie trwania postępowania w sprawie stosowania przez Obligacje Społeczne P.S.A. praktyk wskazanych w sentencji niniejszej decyzji.

W ocenie Prezesa Urzędu uzasadnione jest określenie terminu obowiązywania niniejszej decyzji do dnia 19 czerwca 2022 r. gdyż prawdopodobne jest, że ww. terminie niniejsze postępowanie w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów będzie mogło być zakończone. Zgodnie z art. 104 uokik postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów powinno być zakończone w terminie 4 miesięcy, a w sprawie szczególnie skomplikowanej - nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Jednocześnie art. 12 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2021 poz. 735) stanowi, że organ administracji publicznej powinien działać nie tylko szybko, ale też wnikliwie. Niniejsze postępowanie zostało wszczęte dnia 19 stycznia 2022 r. Uwzględniając skomplikowany charakter rozpatrywanej sprawy oraz względy proceduralne takie jak np. konieczność zapewnienia stronie możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie administracyjnej uznano, że sprawa ta najprawdopodobniej nie zostanie zakończona w terminie krótszym niż wskazany w pkt Ili sentencji niniejszej decyzji.

W tym miejscu należy jednoznacznie stwierdzić, że niniejsza decyzja nie zastępuje ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy, które zostanie wydane dopiero po zakończeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów - bez zbędnej zwłoki.

Zgodnie z art. 101a ust. 1 uokik niniejsza decyzja obowiązuje nie dłużej niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie. Tym samym, w przypadku zakończenia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w terminie wcześniejszym niż określony w pkt Ili sentencji niniejszej decyzji, z mocy prawa przestanie ona obowiązywać. Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono, jak w pkt Ili sentencji decyzji.

Pouczenia

- Stosownie do treści art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 2021 poz. 1805 ze zm., dalej: "k.p.c.") - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi, ul. Traugutta 25, 90-113 Łódź.
- **Zgodnie z art. 101a ust. 1 zd. drugie i trzecie, wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji.** Przed wydaniem decyzji stronie nie przysługuje prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

- Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2257 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.
- Zgodnie z art. 103 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki.
- Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.
- Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 k. p.c. strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z upoważnienia

Prezesa

Urzędu Ochrony

Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor Delegatury

Tomasz Dec

Otrzymują:

1. OBLIGACJE SPOŁECZNE PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA

